

מדינת ישראל
משרד החינוך

תלמוד ישראלי
הדף היומי לילדים

סדר קדשים
מסכת מנחות ט' ט"ז
פרשת כי תצא
ח' - י"ד באדר (19-25 לאוגוסט)

דף לימוד
לימות השבוע
ולשולחן שבת

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת מנחות, דף י"ג

"אמר רבי ינאי: ליקוט לבונה בזר פסול. מאי טעמא? אמר רבי ירמיה: משום הולכה נגעו בה"

שקיל - לוקח
רמי - משליך

הסבר: כאשר מקריבים מנחה בבית המקדש, יש ללקט את הלבונה מעל המנחה ולהקטיר אותה. רבי ינאי אומר שאם זר שאינו כהן מלקט את הלבונה, המנחה נפסלה. רבי ינאי מנמק זאת בכך שהזר שעשה זאת מיעט את הליכתו של הכהן עם הלבונה למזבח, והולכה היא אחת העבודות המיוחדות לכהונה.

על המפה

בית ינאי

בית ינאי הוא מושב בשרון לחוף הים התיכון, מצפון לנתניה. הוא הוקם בשנת תרצ"ג (1933) על ידי עולים מליטא, פולין ודרום אפריקה, ונקרא על שם המלך אלכסנדר ינאי. התושבים הראשונים ביישוב עבדו בחקלאות, במרדסים ובלולים. בשנת תרצ"ח (1938) נבנה מצפון למושב מזח כפר ויתקין, שהתפרסם בכך שבו עגנה אוניית הנשק של האצ"ל, אלטלנה. המזח יועד באופן רשמי ליצוא של פירות הדר, אך למעשה שימש לעגינת ספינות מעפילים, ובמשך השנים עגנו בו 16 אוניות כאלה. לוח הסבר עם רשימת הספינות שהביאו מעפילים לחוף בית ינאי נמצא על החוף. כיום גרים ביישוב למעלה מ-400 תושבים.

דף ט': חצי כזית וחצי כזית

אם ארע בבית המקדש שקרבן נשחט, ואחר כך אי אפשר להקריבו מסבות שונות - אסור לזרק את הדם על המזבח. אבל, אם נשאר שעור כזית או מהבשר או מהאמורים (החלקים הפנימיים), שאפשר להקריב על המזבח, אפשר לזרק את הדם, כי אם נשאר כזית בשר, הרי תתקיים בו מצות אכילת קרבנות, ואם נשאר כזית אמורים, תתקיים בהם מצות הקרבה על המזבח.

אולם, אם נותר חצי כזית בשר וחצי כזית אמורים - אין לזרק את הדם. שונה הוא הדין של קרבן עולה, שגם אם נותר חצי כזית בשר וחצי כזית אמורים - זורקים את הדם, מפני שבקרבן עולה הכל קרב על המזבח, ואין הבדל בין הבשר לאמורים.

דף י': קמץ בכף יד ימין

לאחר שהכהן בולל את המנחה, הוא מכניס את כף ידו לתוכה, סוגר את הכף, ואת מה שיעולה בתוך ידו הוא מקטיר על המזבח. חלק זה של המנחה שעלה בכף ידו מכנה "קמץ".

במשנה נאמר שהכהן צריך לבצע את הקמיצה ביד ימין.

אמר רבי זירא: על קמיצת המנחה אומרת התורה (ויקרא, פרק ט') "וימלא כפו ממנה". איזו כף? ימין? שמאל? התורה איננה אומרת. לעומת זאת על הכהן המטהר את המצורע אומרת התורה (ויקרא, פרק י"ד): ויצק על כף הכהן השמאלית. מכאן נלמד שכאשר התורה רוצה שיעשו את הפעולה ביד שמאל היא כותבת זאת במפורש, ומכך אנו מבינים שביתר המקומות הכונה ליד ימין.

דף י"א: גרגר מלח

בתהליך הקרבת קרבן מנחה, הכהן מכניס את כף ידו לתוך המנחה ומוציא ממנה קמץ שאותו הוא מקריב על המזבח.

אם כאשר הכהן לקח בידו קמץ מן המנחה, נכנס בתוך כף ידו גרגר אחד של מלח או כמות זעירה של לבונה - הקמץ פסול ועליו לקחת קמץ מחדש, מפני שצריך שכל כף ידו תהיה מלאה במנחה, ואם יש בה גרגיר מלח או מעט לבונה, במקום הזה חסרה מנחה.

סעודת ערב שבת

מנת פתיחה

דבר תורה לשולחן השבת

פרשת כי תצא היא הפרשה בה מספר המצוות הרב ביותר מבין כל פרשיות התורה. אחת ממצוות העשה שבפרשה היא מצוות "מעקה": **"כי תבנה בית חדש- ועשית מעקה לגגך"** - לעשות מעקה בגג הבית שלנו בכדי למנוע נפילת אדם ממנו.

מה המשמעות היום למצוות מעקה כשרבים מהבתים הם בניינים עם מספר קומות? האם עדיין יש משמעות ושייכות למצוות "מעקה"?

מסביר הרמב"ם בספרו החשוב "משנה תורה", שגג הבית הוא רק **דוגמא** למכשולים ותקלות שיכולים להימצא בכל פינה בחיים שלנו. החובה לעשות מעקה היא רק דוגמא לחובת הזהירות המוטלת עלינו- שנדאג לכך שלא יפגע אף אדם מכל סוג של מכשול שיש בסביבתנו- **"אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי שיכשל בו אדם וימות... מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה"**.

מנה עיקרית

פלפול משפחתי לשולחן שבת

לפניכם אירוע שיעור דיון משפחתי סוער-

בתקופת השואה רבים ניסו לשמור על חירותם. באחד ממחנות העבודה הייתה ליהודי מסוים שעבד שם הזדמנות לברוח מהשומרים, ולהציל את חייו. הבעיה הייתה שבמסדר שנערך במחנה בערב, כאשר השומרים יגלו שאותו אדם ברח- הם עלולים להוציא להורג מישהו אחר במקומו. במצב הקשה והנורא הזה התלבט אותו יהודי מה עליו לעשות - האם מותר לו לברוח במחיר מגיעה שמישהו אחר?

מצד שני:

כאשר יגלו במסדר הערב שהוא ברח, עלולים הגרמנים, כפי שהזהירו, להוציא להורג מישהו אחר בתור עונש, וכדי להפחיד את האנשים שלא יעזו לברוח יותר.

מצד אחד:

נקרתה בפניו הזדמנות נדירה לברוח ולהציל את חייו, וכל אדם בתנאים הללו רוצה לחיות ולנסות לצאת מהמצב הנורא שהוא נמצא בו ולצאת לחירות.

א...מה?
עכתכם?

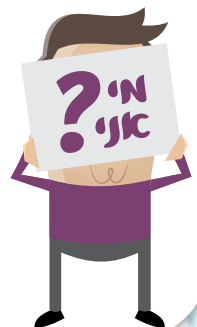

קינח / מי אני?

- נולדתי ב 1937 בקיבוץ אשדות יעקב, התנדבתי לצנחנים, והשתתפתי בפעולות צבאיות רבות.
- כאשר הייתי קצין צנחנים וחי"ר ראשי פיקדתי על מבצע אנטבה.
- קיבלתי את עיטור המופת על קרב שהשתתפתי בו במלחמת ששת הימים.
- ב-1987 התמניתי לרמטכ"ל ה-13 של צה"ל.

שימו לב לפתרון החידה משבוע שעבר

?

4260

495
התלמוד
התנאי

3930

רבי יהודה
הנשיא

3880

רבי
עקיבא

3828

חורבן
ביהמ"ק ה-2

3728

הלל הזקן

3408

-352
הקמת
ביהמ"ק ה-2

3340

-586
חורבן ביהמ"ק
ה-1 וגלות בבל

2934

חנכות
ביהמ"ק
ה-1

2883

שלמה
המלך

2449

מתן תורה
בצלאל

2448

אפרים
ומנשה
מצרים

2238

-1521
בניי במצרים

1948

-1812
אבינו

0

-3760
בריאת
העולם

תחילת
מדינת ישראל

לוח
(ממשיך)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

7 דקות סעודת שבת

מנה עיקרית

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מה האירוע המצויר כאן?
- 2 מתי הוא התרחש? (רמז: נמצא בתוך הציור).
- 3 דגל של איזו מדינה נראה מעבר לחלון?

למשל: 1. יום שבת
2. 1947
3. ישראל

3 דקות

קינוח / מי אני?

- א. אני נמצאת ביבשת אפריקה במרחק 3800 ק"מ מארץ ישראל.
- ב. נבנית על חצי אי באגם ויקטוריה.
- ג. 35 ק"מ צפונית ממני נמצאת עיר הבירה קמפלה.

למשל: 1. יום שבת
2. 1947
3. ישראל

סעודה שלישית

4 דקות

מתולדותיו

אליהו לנקין (תרע"ה-תשנ"ד, 1914-1994)

היה מפקד האצ"ל בירושלים וחבר כנסת מטעם תנועת החרות. נודע במיוחד כמפקד האונייה "אלטלנה". נולד ברוסיה והצטרף לבית"ר. בשנת תרצ"ג (1933) עלה לארץ והתגייס לאצ"ל. היה חבר בפלוגת נוטרים שפעלה נגד כנופיות ערביות באזור זכרון יעקב, והאחראי מטעם האצ"ל להורדת מעפילים בחופי הארץ. בשנת תש"ד (1944) היה מפקד האצ"ל בירושלים והשתתף בהתקפה על הבולשת המחוזית. הוא הוסגר לבריטים בידי ההגנה והוגלה למחנה מעצר באריתריאה, משם ברח והגיע לצרפת. בצרפת ארגן את יציאת הספינה אלטלנה לישראל, ולאחר הטבעתה נעצר. אחרי שחרורו היה מראשי מפלגת תנועת החרות וחבר הכנסת הראשונה. לאחר מכן כיהן כשגריר ישראל בדרום-אפריקה.

אליהו לנקין (Wikipedia)

5778 ה'תשע"ח

2017 70 שנה למדינה

5727 ה'תשכ"ז

1969 הרב אריה לויין

5708 ה'תש"ח

1967 מלחמת ששת הימים

5707 ה'תש"ז

1947 העצמאות

5699 ה'תרצ"ט

1939 שואה

5657 ה'תר"ץ

1897 הרצל

5323 ה'תרמ"ג

רבי יוסף קארו

5260

1500 העת החדשה

5258

1492 גירוש ספרד

4900

הרמב"ם

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דף י"ב: החלה הפרושה

בבית המקדש עמדו חלות על שלחן הזהב שבהיכל. שתיים עשרה חלות אמו בכל שבוע, ומשקל כל אחת מהן הוא שני עשרונים, ובכל שבוע הכהנים אכלו אותן.

אולם אם ארע מקרה, ואחת מחלות לחם הפנים נחתכה, לפני שהגיע זמן אכילתה - כל החלות פסולות וצריך לשרף אותן.

דף י"ג: מחשבת פגול

למדנו בעבר על "פגול", שהוא אחד האפנים למסילת קרבן. פסול "פגול" מתרחש אם באחת מעבודות הקרבן חשב הפנה מחשבת "חוץ לזמנו" או מחשבת "חוץ למקומו". למשל, אם בעת העבודה הפנה חשב לזרק את הדם אחרי הזמן שקצבה התורה לזריקת הדם - הקרבן פסול.

דף י"ד: קרבן פסח

משפחה אחת עלתה לירושלים מן הגליל, כדי להקריב קרבן פסח.

לאחר שהגיעו לירושלים, הבחינו הילדים שאביהם אינו מקפיד על ענייני טמאה וטהרה כמו בכל שנה. "אבא", נשמע אחד הילדים קורא לאביו, "מה נשתנתה שנה זו מכל השנים? תמיד הקפדת ביותר לשמר על הכלים שלנו מטמאה, ואלו השנה אינך מקפיד על כך?"

- "אכן ילדים יקרים", השיב אבא, "השנה רב העם טמאי-מת, מפני שהכל השתתפו בהלוויה גדולה ונטמאו מן המת, וההלכה קובעת שמקריבים קרבן פסח אם רב הקהל טמא, ובאותה שנה אין צורך להזהר בדיני טמאת מת, כי גם טמא-מת יכול להקריב קרבן פסח בשנה זו."

דף ט"ו: אסור פלאים

התורה אוסרת לזרע יחד שני סוגי זרעים, של תבואה, ירק וקטניות. מפני אסור זה אסור להרכיב ענף אילן באילן ממין אחר. אם כבר נזרעו הפלאים, אסור להשאיר אותם.

בנוסף לאסור זה, צונוה תורה על "אסור פלאי הכרם". הזרע פלאים בכרם עובר על אסור נוסף, שנאמר בספר דברים: "שִׂדְדָה לֹא תִזְרַע פְּלִאִים". אסור פלאי הכרם חמור יותר, כי אסור להנות מן הגדולים שצמחו מן הפלאים.

מי אני?

איני בעל חיים, אבל יש לי פנים.
כל השבוע אני מונח על שולחן.
יש שנים עשר כמוני.
הכהנים אומרים שאני טעים.
מי אני?

--	--	--	--	--

--	--	--

! | יש לי מושג | השבת אבדה

אדם שמוצא אבדה שיש בה סימנים, אינו רשאי להתעלם ממנה, אלא עליו לקחת אותה לביתו ולהכריז על כך שמצא אותה, כדי שבעל האבדה ישמע על כך ויבוא לקחתה. יש להחזיר את האבדה רק אם בעליה מציין את הסימנים שבה, כדי לוודא שהיא אכן שייכת לו והוא אינו מנסה לקחתה במרמה.

שאלות השבוע ???

- מהי מחשבת פגול ולמה היא גורמת?
- מהו אסור פלאים ומה הוא כולל?
- מהו "קמץ", ובאיזו יד הוא מונח?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים: talmudisraeli@medison.co.il.
הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.
*בפיקוח רואה חשבון

